

N:o 82.

Uppläst och godkänd af Första Kammaren den 25 april 1906.
 — — — — Andra Kammaren den 25 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts propositioner dels angående förslag till lag om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag m. m., dels ock med förslag till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 18 september 1903 angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs.

(Sammansatta banko- och lagutskottets förslag.)

Till Konungen.

Genom särskilda propositioner n:is 21 och 22 af den 13 januari 1906 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bilagda förslag till lagar, nämligen genom propositionen n:o 21 förslag till

lag om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag och

lag om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolag

samt genom propositionen n:o 22 förslag till

lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 18 september 1903 angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs.

Enligt nämnda lagförslag, hvilka närmast föranledts af Riksdagens skrifvelse den 21 mars 1905 angående förändrad organisation af den kontroll, som af staten utöfvas öfver bankverksamheten, skulle den befogenhet, som i nämnda afseende nu tillkommer chefen för finansdepartementet och bankinspektören, öfverlätas åt en särskild myndighet. I 77 § af lagen angående solidariska bankbolag skulle sålunda införas bestämmelser därom, att tillsyn öfver bankbolag utöfvas — utom hvad beträffar den lokala tillsynen genom Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande — af en för hela riket gemensam bankinspektion.

På sätt ett Riksdagen delgifvet förslag till instruktion för bankinspektionen och finansdepartementets bankbyrå utvisar, skulle bankinspektionen, hvarest alla ärenden af vikt skulle behandlas kollegialt, bestå af en bankinspektör och chef, som tillika skulle vara chef för bankbyrån, samt fyra ledamöter, af hvilka två tillika skulle vara assistenter, en sekreterare och en biträdande ledamot. Mot denna organisation, som komme att tillföra bankinspektionen ökade inspektionskrafter, har Riksdagen icke något att erinra. Af ledamöterna skulle emellertid enligt förslaget allenast bankinspektören och den biträdande ledamoten tillsättas af Konungen. Öfriga ledamöter skulle förordnas af chefen för finansdepartementet. Sistnämnda anordning finner emellertid Riksdagen mindre lämplig, enär assistent och sekreterare skulle blifva medbestående i en efter kollegiala grunder sammansatt myndighet. På goda skäl har man hittills icke afvikit från den ordningen, att ledamöter hos dylika myndigheter liksom föredragande hos andra ämbetsverk utses af Konungen, och intet skäl finnes att i fråga om bankinspektionen frångå denna grundsats. Den af Riksdagen nu angifna ordningen för förordnande af ledamot i inspektionen torde föranleda några mindre jämkningar i andra delar af instruktionen.

Riksdagen, som under angifven förutsättning icke har något att invända mot den föreslagna lydelsen till 77 § af lagen angående solidariska bankbolag, har beträffande öfriga föreslagna ändringar i samma lag funnit dem i stort sedt antingen betingade af den föreslagna omorganisationen af bankkontrollen eller ock afsedda att öka effektiviteten hos samma kontroll. Inom Riksdagen har framhållits, att det inom bankvärlden väckt en viss oro, att bankinspektionen, enligt förslaget, på sätt 79 § i lagen angående solidariska bankbolag utvisar, skulle äga utfärda kallelse till extra bolagsstämma. Det föreslagna stadgandet kan dock näppeligen anses innebära någon utvidgning af de nu gällande bestämmelserna i ämnet. Bankinspektionen har nämligen allenast i detta liksom i andra fall inträdt i chefens för finansdepartementet ställe. Och

då alla ärenden af vikt, däribland tillämpning af omförmälda lagrum, skola inom bankinspektionen enligt instruktionen afgöras kollegialt af bankinspektören och två inspektionens ledamöter, samt beslut om sammankallande af bolagsstämma alltså icke kan fattas, utan att minst två af de närvarande äro om beslutet ense, vill det synas, som om tillräckliga garantier mot ett förhastadt beslut skulle förefinnas. Om också Riksdagen därför icke kan fullt instämma uti de uttalade farhågorna med afseende å nämnda bestämmelse, anser Riksdagen det likväl vid instruktionens utfärdande böra tagas i öfvervägande, huruvida icke, till häfvande af de uppkomna betänkligheterna i detta hänseende, borde för tillämpning af förevarande lagrum uppställas fordran på enhällighet inom bankinspektionen.

Öfriga föreslagna ändringar med afseende å såväl den centrala som den lokala tillsynen finner Riksdagen sig kunna biträda.]

Den egentliga ändringen beträffande den lokala tillsynen innebär, dels att det allmänna ombudets befattning med månadsrapporterna skulle upphöra och att samma ombud i stället minst en gång i hvarje kvartal skulle verkställa en mera ingående undersökning i vederbörande bank, dels ock att uppdragen att vara allmänt ombud och af Konungens befallningshafvande utsedd revisor i samma bank lämnades åt *en* person. Denna reform finner Riksdagen mycket välbetänkt.]

Hvad Riksdagen nu anfört i fråga om Eders Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag äger jämväl sin tillämpning å Eders Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolag.

I anslutning till den föreslagna omorganisationen af bankkontrollen bör naturligen därjämte, på sätt Eders Kungl. Maj:t i propositionen n:o 22 föreslagit, 1 § i lagen den 18 september 1903 angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs ändras därhän, att i fall, då solidariskt bankbolag eller bankaktiebolag råkat i konkurs, bankinspektionen i stället för chefen för finansdepartementet tillkommer att förordna allmänt ombud att såsom god man och syssloman deltaga i konkursboets förvaltning.

Enligt de stadganden, sem införts i 88 § af lagen angående solidariska bankbolag och 80 § i bankaktiebolagslagen, skulle till bestridande af kostnaden för bankinspektionens organisation och verksamhet bankbolag årligen erlægga bidrag enligt bestämmelser, som af Konungen meddelas. Dessa bidrag hafva i förslagen bestämts till högst $\frac{1}{100}$ pro-

cent af bankinrättnings egna fonder. Utöfver hvad nämnda §§ sålunda innehålla, har Eders Kungl. Maj:t icke i nu förevarande proposition begärt bemyndigande att disponera samma bidragsbelopp. Då emellertid i 77 §, på sätt förut angifvits, meddelas bestämmelser om bankinspektionen och tillika stadgas, att Konungen äger meddela närmare bestämmelser om bankinspektionens organisation och verksamhet, har Riksdagen, vid bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag i förevarande delar, jämväl medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må för omförmälda ändamål disponera bankernas nu angifna bidrag. Under sådana förhållanden anser Riksdagen sig böra granska det i chefens för finansdepartementet vid propositionen n:o 21 fogade anförande omförmälda förslag till stat för nu ifrågavarande myndighet, hvilket statförslag, såsom framgår af Eders Kungl. Maj:ts i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof framställda förslag om anslag till bestridande af kostnaderna för finansdepartementets bankbyrå, är afsedt att vinna tillämpning.

Emot nämnda statförslag har Riksdagen allenast följande erinringar att göra. Bankinspektören skulle enligt förslaget i sin dubbla egenskap af chef för bankinspektionen och för bankbyrån sammanlagdt erhålla en aflöning af 10,000 kronor, däraf 4,000 kronor skulle utgå till honom såsom chef för bankbyrån från anslag under sjunde hufvudtiteln samt återstoden eller 6,000 kronor skulle utgöra hans aflöning såsom chef för bankinspektionen och uppföras å denna myndighets stat. Riksdagen, som icke har anledning framställa någon anmärkning mot aflöningens sammanlagda belopp, har emellertid trott sig finna, att någon jämkning i uppdelningen af sagda aflöningsförmåner bör äga rum.

Gifvetvis kommer den allra väsentligaste delen af hans arbete att tillhöra området för bankkontrollen. Den ställning, han såsom chef för finansdepartementets bankbyrå kommer att intaga, torde närmast vara att jämföra med det inom civildepartementet anställda biträde vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet. I likhet med detta biträde synes berörda befattning inom finansdepartementet böra aflönas med 3,000 kronor, i följd hvaraf å bankinspektionens stat aflöningen till bankinspektören bör uppföras med 7,000 kronor, däraf 5,000 kronor skulle utgöra lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar. Härigenom lärer förr omförmälda anslag till bestridande af kostnaderna för finansdepartementets bankbyrå, hvilket i det Riksdagen förelagda förslag till riksstat för år 1907 beräknats till 7,000 kronor, kunna sänkas med 1,000 kronor.

I fråga om aflöningen till biträdande ledamoten, hvilken i statförslaget uppförts såsom lön med 3,000 kronor, synes det Riksdagen

mera öfverensstämmande med dess natur, att densamma upptages under benämning arfvode.

Enligt riksdagens mening bör staten för bankinspektionen därför blifva följande:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arfvode	Summa
Bankinspektören	5,000	2,000	— —	7,000
Biträdande ledamoten	— —	— —	3,000	3,000
Sekreteraren	1,600	800	— —	2,400
En assistent.....	3,500	1,500	— —	5,000
En assistent.....	3,500	1,500	— —	5,000
Rese- och traktamentsersättning				7,000
Extra biträden, vaktbetjäning, lokalhyra, uppvärmning, belysning och andra expenser m. m.....				4,600
				<u>Summa 34,000 kronor.</u>

Statens slutsumma skulle härigenom med 1,000 kronor öfverstiga motsvarande summa i det af chefen för finansdepartementet framlagda förslaget. Det i lagförslagen angifna maximum för bankinrättningarnas bidrag eller $\frac{1}{100}$ procent af bankernas egna fonder behöfver därför icke höjas. Redan vid 1905 års utgång uppgingo bankernas egna fonder till nära 400,000,000 kronor, och, enligt hvad riksdagen erfarit, kunna fonderna, efter inbetalning af redan beslutade lott- och aktieemissioner, inom detta års slut förväntas uppgå till öfver 470,000,000 kronor.

Slutligen får Riksdagen erinra, hurusom vid fastställandet af löne-regleringar under senaste tiden såsom villkor plägat föreskrifvas, att innehafvare af tjänst icke finge utan särskildt tillstånd därmed förena annan befattning af närmare angifven beskaffenhet. Sådant villkor lär emellertid i förevarande fall icke böra fastställas hvad beträffar den biträdande ledamoten. I fråga om öfriga tjänstebefattningar torde däremot böra föreskrifvas, att den, som innehar tjänst med lön eller arfvode inom bankinspektionen eller finansdepartementets bankbyrå, ej må med den eller de tjänster, han sålunda förvaltar, förena annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stats, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den vid pröfning i stadgad ordning finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänsten inom bankinspektionen eller bankbyrån.

Under återopande af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen bifallit

i propositionen n:o 21 innefattade förslag till lag om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag och till lag om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolag, samt

det i propositionen n:o 22 innefattade förslag till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 18 september 1903 angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs.

Stockholm den 25 april 1906.

Med undersåtlig vördnad.
